

آسیب شناسی ارتکاب جرائم حدی از منظر جرم شناسی

محمد رضائی اشکلک

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه آزاد واحد لاهیجان

چکیده

حد نوعی مجازات است که کیفیت و کمیت آن توسط شرع مقدس اسلام تعیین شده است و مراجع قضایی و قضات از این اختیار برخوردار نمی‌باشند که در مورد نوع، کیفیت، میزان و حدود شرعی تصمیم‌گیری نماید به عبارتی دادگاه و مرجع رسیدگی به جرائمی که مجازاتش در قانون حد تعیین شده است نمی‌توانند کمیت و کیفیت مجازات حد را کاهش یا افزایش دهد در جرائم حد، مرتکب در صورتی مسئول است که علاوه برداشتن قصد و شرایط مسئولیت کیفری به حرمت شرعی رفتار ارتكابی نیز آگاه باشد. درباره آسیب‌شناسی این موضوع می‌توان گفت که هر چند حدود برای همه افراد در هر سنی قابل اجراست. لکن با لحاظ ویژگی‌های جرائم مزبور در مرحله اثبات و اجرای حد، مشخص شد که سیاست جنایی اسلامی نه به دنبال ارباب و اجرای کیفرهای شدید بلکه به حدود به‌عنوان ابزاری مناسب برای اصلاح مجرم و ارباب سایرین از ارتکاب جرم می‌نگرد. لذا در هر مرحله دادرسی به مرتکب فرصت می‌دهد با توجه به توبه و بازگشت از وضعیت مجرمانه و جبران آثار ناشی از جرم از مجازات بدهد و لذا کیفر حدی در عمل نسبت به مرتکبی قابل اجراست که صرف نظر از سن، جنسیت و... همچنان بدون ندامت و بازگشت از وضعیت مجرمانه، مراحل دادرسی را طی کرده و حکم قطعی علیه ایشان صادر می‌گردد. در این مقاله روش توصیفی و تحلیلی با استفاده از منابع کتابخانه‌ای و رویه قضایی می‌باشد.

واژگان کلیدی: حد، جرائم حدی، جرم‌شناسی